

Lakók vagy rabszolgák?

Elvetemült lakásuzsora Csonkamindszenten

„A kulákok a legvadállatiasabb, legdurvább, legvadabb kizsákmányolók”. — Harminc évvel ezelőtt írták le ezt a mondatot, s valóban, ennek az igazságát mi sem bizonyítja jobban, mint az a rapró napra szőle-sedő és egyre hatalmasabb méreteket öltő osztályharc, amely a magyar falu öntudatos dolgozó parasztsága a kulákág ellen vív. A kulák a demokrácia esküdt ellensége. Szabotál, spekulál, minden vonalon akadályozza az építő munkát. Lázít, rémhíreket terjeszt, minden reménye egy újabb háborúban van. Ostromba, lelketlen, gonosz. Cselédjének nemcsak a bérét nem fizeti meg, — de még üj-veri is. A fiatalok boldogságát is

eltápassza. Véresre veri a leányát, ha kir. vagy közép-parasztlegényrel szóba áll. Hiába jár templomba, — vallásossága csak képmutatás. Minden gonoszság és aljasság megtestesítője; a kulák.

Népi demokráciánk ébersége, a falusi dolgozók öntudata már úgy-zólólván minden kulák-fogást leplezte. — kevés kulákajasság van, ami még ismeretlen. Ezek közé tartozik a baranyamegyei Csonkamindszent és Magyarmezei községek kulákjainak szavakkal szinte kifejezhetetlen emberelensége. Nyerre még alig volt példa Lásuk csak!

Kisparaszrok most már a kulákok tulajdonában lévő házaikban laknak. Persze, nem ingyen. A csonkamindszenti kulákok a lakbérusorának olyan fajtaját vezették be, amelyre csak igen ritkán akad példa. A düledező, teljesen elhanyagolt viaskó lakóinak lakbér fejében robotonjok kellett,

egy esztendőben annyi napot, amennyit a kulák kiszabott.

Is tudom, hogyan vannak ezek a dolgok...

Ennyit mond Mayer néni. Ennyit tud a világról, a népi demokráciáról, a Magyar Dolgozók Pártjáról.

★

Csonkamindszenten baj van. Néma gyerekek az anyja sem éri szavát. Ebben a községben sok a néma gyerek — a kis- és középparasztok és a nincstelenség. Valami, ugyanis külön bargszóznunk kell. Azt, hogy Csonkamindszent nem „tisztá kulák-falu”. Ezt csak maguk a mindszentj kulákok mondják. Ezzel akarják elterelni a figyelmet a kizsákmányolt rétegről, ezzel a maszlaggal szeretnék magukhoz láncolni a falu egész lakosságát. Tudja a kulák, hogy amíg szédülhet az öntudatlan dolgozókat, addig harácsolhat, zsírosodhatik.

Reméljük azonban, hogy ez Csonkamindszenten sem tart sokáig. A kulákok itteni bábjai éppen eleget „tanultak” a múltból. Nemcsak a földnélkülek és a kisparaszrok hanem a középparasztok is. Reméljük, hogy a Mayer néni és a többiek megváltoznak. Levetkezik ezt a gyáva, meghunyászkodó szolgazelleme, és ráébrednek a valóságra. Arra, hogy ebből a nyomorúságból, szellemi sötétségből csak akkor léphetnek a boldogulás útjára, ha környezetük szembeszállnak nyúzólkáj, a kulákokkal!

Szendkányi János.

A nagy gazdasági válság idején, a harmincas évek elején Csonkamindszenten minden héten pergett a dob. A kis- és középparasztok lába alól egymás után szaladt ki a föld, a ház, Majdnem a fél falu nincstelenül vált. Alig négy-öt középparasztos család maradt,

— a kulákok elnyelték a falut. Nemcsak a földet, hanem a házaikat, és földvásárolták s a dobtól

50 nap robot egy szoba-konyhás vityillóért!

Horváth Ferenc 70 holdas kulák (6 négyzetos palotában lakik) vityillójában Mayer Jánosék laknak. A szoba-konyhás lukért évenként 38 napot kellett dolgozniuk. Kis Tóth Ferenc 45 holdas kulák egycsapásra három legyet is fogott, azaz három szerencsétlen családot is nyúzott. Az ő házában három család lakik. Egy bír: háromszor 36 napos robot egy esztendőben.

Ez a legszerényebb 15 forintos napszám mellett is azt jelenti, hogy a lelketlen kulák havi 135 forintos lakbérrel számított.

László Gyuláné, a „kulák fejedelemasszony” évi 50 napszámért adta lakást Lesnik János nincstelen, 5 gyermekes apának.

No és a többi kulákok is hasonlóképpen jártak el. Mátis Imre 48, Dezse Károly 40, Jandó Lajosné 45, Tóth Ferenc 35, Mikó Gyuláné 38, Angyal József két lakóját összesen évi 62 napszámot követelt. Szabó Medárd 30 holdas kulák pedig 48-at. Persze, ezek a számok nemcsak azt jelentik, hogy ezeknek a szerencsétlen embereknek egyszerűen ennyit kellett dolgozniuk. Nem. A kulákok teljesen magukhoz láncolták őket. A negyven és ötven napos „földlakbér” mellett a pelenkamosástól a kukoricamorzsosításig mindenben segédkezniük kellett. Még a felszabadulás után, népi demokráciánk ötödik esztendőjében is így ment ez Csonkamindszenten. Most aztán a Magyar Dolgozók Pártjának járási bizottsága megelégedte a kizsákmányolással, az a középkori módszerét. Erintkezésbe lépett a közigazgatási hatóságokkal és rendet teremtett. Kiderült, hogy a lakások többségéért havi 10—12 forintnál többet nem szabad kérni.

A lakbérusorában más formában is megnyilvánul Baranyában. Magyarmezein Csakó József kulák

minden istenadót nap 6 órát dolgoztat Mocsári Józseffel.

Reggel hármat és este hármat. Ez egy esztendőben 2190 munkaóra. Vagyis: Mocsári József évente több mint 3000 forint értékét dolgozik a szoba-konyhás lakásért!

Kisasszonyján Kovács Lajos 50 holdas kulák öz. Sajgó Gyulánéknak ad lakást. A „lakbér” mindössze annyi, hogy Sajgóné egy hold szőlőt műveljen a kuláknak. Nem nehéz kiszámítani, hogy pénzben kifejezve mennyit jelent ez.

„Horváth úr nem haragszik”...

Am térjünk vissza Csonkamindszentre, a „métélyes faluba”. Keresjük a Magyar Dolgozók Pártját, Kiderül, hogy itt nincsen szervezete. A tagság is csak 3 főből áll. Egy család. Férfi, feleség és a leányuk. Na, talán több szerencsénk lesz a Nemzeti Parasztpártnál. Nyolc helyen is érdeklődünk. Ilyen nincsen Csonkamindszenten. Végül megjeljük Kenyeres Jánost. Ő a Nemzeti Párt párt csonkamindszenti „szervezete”. Egymaga. Ki is nevezte magát eínöknek...

Ujgazda alig néhány van, 45-ben nem kellett a föld. Sem a házjuk. Akik irattak, — leg-öbbször megijedt s lemondott a földről, házhelyről. Inkább megmaradtak a kulákok kapcsán.

A falu lakosságának 55 százaléka kulák. Baranya egyetlen községe, ahol nem alakul még a DÉFOSz. Lászlóth is ez volt.

Roskadózó, nedves odu. Majdnem összedől. Horváth kulák háza. Itt

lakik a Mayer-család. Eppen meszelés van. A szegényes limlomokat kirakták az udvarra. Mayer néni az üres szobában főzi az ebédet.

Fél. Valóssággal reszket. Hajszlát hívja, hogy el nem sirja magát.

— Ejnye-ejnye, Mayer néni...

Nem törjük mi rosszban a fejünket...

Csak megnézniük, hogyan vannak...

Mennyi lakbér? fizet havonta?

— 12 forintot...

— És előbb?

— Harmincnyolc napot kellett dolgozni Horváth úrnak...

— Na és mit gondolt; az volt a több, vagy ez a 12 forint?

— Hát igen... igen... jól vagyunk... nem panaszkodhatom...

De nem rossz ember ám a Horváth úr... Mió' a ez a dolog történt, hogy a kommunisták itt voltak, az' a sem haragszik... most is ad munkát...

— De azt tudják, hogy magukon a Magyar Dolgozók Pártja segített?

— Azt mondják... Dehát én nem

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

szendkányi János.

Van-e kulák Hercegszántón?

Vezethetik-e a DÉFOSz-t azok, akiknek a kulák bekötötte a szemét?

— Látja ott délre azt az erdőcskét? Az már a jugoszláv határ.

Aztán elmondják, hogy míg Titókék le nem zárták, a keletbilitokorok át-átjártak rajta, megbámulták, hogy a magyar oldalon a boltosok szabadon árusítják a ruha-féléket, kiknek mennyi lesz, szabadon mérjük a kocsmákban a bort, a lómpákban nem ócska zsír stéreg, hanem kerül bele petróleum. Odaát bezzeg nem. Ha valaki ennyit meg ennyit beszállítat, arra kap „bont”, azaz vásárlási utalványt —

s beszállítást azonban úgy állapították meg, hogy csak a zsíros nagygyardák bírják.

Ok az én életem is.

— Odaát verszemet kaptak a kulákok — bólint rá valaki. De vajjon mit csinálnak a kulákok itt, Hercegszántón?

Bicskázó kulákok

Amihez hozzányúl az ember, szinte forr, sustorog, mint a boszorkányis. Novemberben a FÉKOSz-bálon megbeskálták a volt FÉKOSz-ítikárt, Janotka Imrét.

Kulákok bicskázta meg, Sirok György, Kis Szabó Ferenc. Az egyik nem jelentette be munkáját az OT-nál, a másik nem csinált aratási szerződést, aratóját nyolcadik rész helyett tizedikben fizette. Janotka eljárt ellenük. Meg is büntették mind a kettőt akkor.

— Az ügy azóta sem tisztázódott. Sirokék azóta is nagyhangúak —

az mondják pesti ügyvéd-nagybátyjuk a'l mögöttük,

a kiscsapatáti képviselők közül kibruadt Moyses doktor. Sötét erők próbálnak beleszólni a falu életébe, igyekeznek mérgezni a viszonyt magyárok és délszlávok között.

— Pártonkivültek vagyunk! — vetik oda elutasítóan kisparaszrok az érdeklődőnek. Hogy mit rejt ez a

„pártonkivültség”, világosan kitűnt akkor is, mikor Moyses ügyvéd tannyájá: osztották ki kishaszonbérloknak. Úgy látszik, fején találták a szöveget, mert olyan fenyegetőzés támadt erre, hogy az igénylők is meg-lapultak. Hagyták, hogy Janotka egyedül menjen végig a félboldyitot falun, egy szál kalapáccsal a zseb-ben, az ő érdekükben.

Mit mondanak a DÉFOSz vezetői?

Közben megalakult a DÉFOSz. Ebben Janotkákát már nem választották be. Helyettük mások vették kezükbe az új paraszti öngszervezet, Leikendeznek is a községhezán, hogy végre „békesség” ereszkedik a falura, sőt

már azok is érdeklődnek a DÉFOSz iránt, akik eddig távolirtótlák magukat.

A valóság, sajnos, nem ilyen megnyugtató.

A DÉFOSz nem lehet a fűvel-fával való megbékélés szerve.

A DÉFOSz arra való, hogy tartsanak legyen a falu dolgozó parasztainak kizsákmányolók elleni küzdelmükben. A vezetők pedig nyilván arra való, hogy ezt a küzdelmet vezessék. Nos, ezt a hercegszántói DÉFOSz-vezetőktől hiába várjuk

Béni Ernő, a titkár — a volt állomásfőnök fia — úgy óvakodik véleményét nyilvánítani, mint mikor a macska óvakodik a forró kásától.

— Kulákok? Tulajdonképpen nincsenek is. A 10-tervezetnek van ugyan egy kis földjük — mindeniknek úgy 50 meg 80 hold között — az egyiknek pláne ruhásboltja is van. de ők nem „igazi” kulákok. Maguk művelik a földjeiket.

— Persze traktorral, evvel-avval. Na jó. Hát Sirok? Azt mondják bíró volt, de aztán elcsaptak, hivatalos hatalommal való visszaélés miatt...

Nagy lélekzet, mintha valaki imádságba kezdene:

— Azt csak az a sok szegényember tudná megmondani, milyen ember Sirok, akiken annyit segített. Meg az a sok hadiasszony, akiknek megszánta ta a földjét.

Nem maradhatnak helyükön!

Mitos József mondja ezt szóról-szóra a DÉFOSz elnök. Őt hold földje van mindössze, feleereszben az is jutott. Aki azonban DÉFOSz vezető léte a falu kulákjainak szószólvájá szegődik, az maga mondta ki maga fölött az ítéletet. Nem mentheti sem kisparaszti volta, sem állítólagos jószeműsége.

Nem maradhatnak helyükön olyan DÉFOSz vezetők, akik a kulákok helyesle fejlődésébe mellett az ő szájuk íze szerint végzik munkájukat. Cs. I.

MEGHÍVÓ.

az 1949. évi rendes közgyűlésre. A Velencei Tavi Halászati Szövetkezet 1949. március hó 13-án délelőtt 9 órakor évi

RENDES KÖZGYŰLÉST

tart Velencén, az általános iskolában (halászteleppel szemben). Az igazgatóság felhívja a szövetkezet tagjait, hogy az évi rendes közgyűlésen pontosan megjelenni szíveskedjenek.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi Jelentése.
 2. A felügyelőbizottság az évi mérleg és eredménykimutatásra vonatkozó jelentése.
 3. Az évi mérleg és eredménykimutatás jóváhagyása.
 4. Határozathozatal a nyereség hovatartozásáról.
 5. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
 6. Az igazgatóság és felügyelő bizottsági tagok pályása és díjazásának megállapítása.
 7. Célgazdálkodási jogosság megállapítása.
- Az üléstév mérlegét és az eredménykimutatást, az igazgatóság évi jelentését s a felügyelőbizottság az évi mérlegre és eredménykimutatásra vonatkozó jelentését 1949. március hó 3-án reggel 8 órától délután 6 óráig meg lehet tekinteni.
- A közgyűlés akkor határozatképes, ha azon a tagoknak több mint fele jelen van. A közgyűlésen minden tagnak csak egy szavazati joga van. Szavazni személyesen, vagy meghatalmazott útján lehet. Meghatalmazott csak szövevényesen lehet. Egy tag csak egy tagot képviselhet.
- Velence, 1949. március hó 1-én

IGAZGATÓSÁG.

„Rákosi Mátyás vette le vállunkról a terhet”

— mondják a pázmándi középparasztok az új zsír-rendeletéről

Ragyogó tisztá a kék az ég. Meleg fény hull a magasból s a hegyoldalakon nyílik már az ibolya. Az utcákon vigan zörögnek a szekerek a szántóföldre felé. Ambrus Imre a télen vásárolt új ekéjét vízsi kipróbálni. Új ekével jobb lesz majd a szántás — szól vissza feleségének. Egyik-másik udvaron kis csibék kapirgálnak már a porban, az árokpartokra pedig virágozva hajolnak a barkák. Naptár ide, vagy oda, itt a tavasz. Pázmándon megkezdődött a tavaszi munka.

Tóth Ignác a kertje végénél dönti az akácot. Földje a kert végéig nyúlik, de nem tudta eddig azt az akácok miatt egybe szán'ani s most elhárítja ezt az akadályt. A jövőben nem akar azzal időt tölteni, hogy az egyik darab földjéről, nagy kerülővel, átmenjen a másikra. Gyorsítani akarja a munkát, csökkenteni a termelési költséget.

A nap melegen süt. A munka és a meleg le is csajja a gazdáról a kabátot. Tóth Ignácnak a felesége is segít a munkában. Néha megállnak egy szusszantásra s beszélgetnek. — Régen hozott a kisbíró olyan jó hírt, mint tegnap. Az van az írásban, hogy a 25 holdon aluli gazdákat mentesítették

a terület után kivetett zsírbeszolgáltatás alól. Aki meg már beadta, mint mi is, az most kilónként még 6 forintot kap. A mi 20 kilónk után tehát 120 forintot kapunk meg. — Vesznük belőle a gyermeknek cipőt — tervez rögtön az asszony.

„Középparaszt és kulák nem egy”

— Azt lehet, mert kell is. Jól jön ez a kis pénz. De jól jön más miatt is. Emlékezhetsz rá, hogy a télen a falu kulákja az duruzsolta a fülembre, hogy a „középparaszt és a kulák egy”. — „Ti is kulákok vagytok, nektek is éppen úgy kell zsír leadni, mint nekünk”, hajtogatták, ha találkoztunk. — „Tizenkilenc hold földed van, tarts velünk” —

— Rákosi Mátyás levette vállunkról a terhet. Nem kell már a földterület után zsír beadni a középparasztoknak — örvendez boldogan a kukoricamorzsolás közben Erdő Gyula

így igyekeztek közénk konkolyt hinteni. Hát most látod ez a rendelet is megmutatja, hogy a középparaszt és a kulák nem egy.

Minket támogat, segít a demokrácia, hisz ez a rendelet is azt mutatja — csillan fel a szeme a beszéd során Tóth Ignácnak s újra dön'eni kezdi a fákát és úgy érzi, hogy a munka is jobban megy mostanában.

Erdő Gyuláéknál a kukoricamorzsológép körül foglalatokodik a család. A gazda négy iskolásgyermekre a csutáról morzsoltatja azt, amit még a gép rajta hagyott. Előre dolgoznak, a kukoricavetőmagot készílik elő. Ne legyen azzal semmi baj, ha megkezdődik majd a vetés. Erdő Gyula 18 holdas gazda. A régi zsírbeszolgáltatási rendelet er'elmében 20 kiló zsírt kellett volna leadni s éppen erről beszél most a szomszédjának. — Földterületem után kellett volna húszkiló zsírt beszállítatnom,

Azon voltam, hogy a rendeletnek eleget is tegyek.

A hibából nem teltelt, mert annak a zsírját elvitte a nagyobbik gyerek betegsége. Már azon gondolkodtam, hogy valamit pénzre tesztek, amikor jött az új rendelet. Mondhatom, nálam igazán jókor jött.

Egycsapásra levette a gondot a vállamról.

Tudjuk, mi pázmándi középparasztok is, hogy kinek köszönhejük ezt a segítséget.

Senkinek másnak, mint Rákosi Mátyásnak

— magyaráz lelkesen Erdő Gyula. Köszönjük, hogy feligyelt a magunkfajta középgazdák gondjára.

Tanulunk ebből a segítségből is s tudni fogjuk a jövőben, hogy hol a helyünk.

Nemcsak Pázmándon, hanem az egész országban így beszélnek a középparasztok, most a zsírbeszolgáltatási rendelet módosítása u. n. amely újabb bizonyították adta annak, hogyan támogatja a népi demokrácia a középparasztot.

Olvassuk és terjesszük

ITÉLT A NÉP

című képes, rajzos, eredeti okmányokkal ellátott füzetet, mely röviden összefoglalja

Mindszenty büniajstromát

Eredeti tényképfelvételek a tárgyalásról és rajzok mutatják be Mindszentyt, akiről a tárgyaláson beizgolódtott, hogy hazaáruló, a magyar nép legveszedelmesebb ellensége, háborús uszító, imperialista berenc, közönséges bűnöző és gyáva ember.

16 oldal, ára 20 fillér.

Niada a Dolgozó Parasztok és Földmunkások Országos Szövetsége.

Megrendelhető: Budapest, IV., Deák Ferenc-u., 15.